

Bilaga F - Körkort och demenssjukdom (trafikmedicinsk utredning)

Allvarlig kognitiv funktionsnedsättning är ett hinder för innehav av körkort

Utifrån Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om medicinska krav för innehav av körkort [1] utgör allvarlig kognitiv funktionsnedsättning i form av demenssjukdom eller annan neurokognitiv sjukdom hinder för innehav av körkort. Fortsatt körkortsinnehav i grupp 1 (A, A1, AM, B, BE samt behörighet för traktor) [2] kan dock medges om sjukdomen anses lindrig. Demenssjukdomen ska anses som lindrig om personen, trots påtagligt försämrad förmåga till aktivt yrkesarbete och sociala aktiviteter, ändå har förmågan att föra ett självständigt liv med ett förhållandevis intakt omdöme [3].

Bedömningar som ska utföras av läkare

Läkares bedömning ska enligt Transportstyrelsens föreskrifter inkludera en bedömning av personens kognitiva funktioner [1].

- Läkarens bedömning kan enligt föreskrifterna vid behov grundas på neuropsykologisk undersökning utförd av neuropsykolog, annan legitimerad psykolog eller legitimerad arbetsterapeut med god kunskap inom området.
- Bedömningen ska i första hand göras utifrån en medicinsk undersökning. Transportstyrelsens föreskrifter om medicinska krav för innehav av körkort anger att hinder kan föreligga vid en sammantagen bedömning av de olika medicinska förhållandena även om förhållandena var för sig inte utgör hinder [1].
- Särskild hänsyn ska tas till nedsättning av uppmärksamhet, omdöme och förmågan att ta in och bearbeta synintryck samt nedsättning av mental flexibilitet, minne, exekutiva funktioner och psykomotoriskt tempo. Känsломässig labilitet och ökad uttrötthet ska också beaktas. Apraxi och neglekt ska särskilt uppmärksammas.
- Bedömning av körförmåga på aktivitetsnivå i form av ett körprov eller annat slags körtest kan vara ett värdefullt komplement till en kognitiv funktionsbedömning men bör endast genomföras om den kognitiva funktionsbedömningen ger ett resultat i ett svårbedömt gränsområde. Oavsett resultatet av sådant körprov eller körtest ska en helhetsbedömning av utredningsresultaten göras [2].
- Föreskrifternas allmänna råd anger också att vid hjärnskada och misstanke om kognitiv funktionsnedsättning bör ett enkelt kognitivt test, till exempel Mini Mental State Examination (MMSE), administreras.

Transportstyrelsen prövar och beslutar i frågor om körkort

Transportstyrelsen är den myndighet som i Sverige som prövar och beslutar i frågor om körkort. Hinder för innehav av körkort ska handläggas enligt punkterna nedan.

- Den läkare som vid undersökning av en körkortsinnehavare finner att denna av medicinska skäl är olämplig att ha körkort är, enligt Körkortslagen [2] och Taxitrafiklagen [3], skyldig att anmäla detta till Transportstyrelsen. Den berörda personen ska informeras om att anmälan till Transportstyrelsen kommer att göras.
- Om en läkare vid en undersökning eller vid genomgång av journalhandlingar finner det sannolikt att körkortshavaren av medicinska skäl är olämplig att ha körkort och körkortshavaren motsätter sig fortsatt undersökning eller utredning, ska läkaren anmäla förhållandet till Transportstyrelsen.
- Anmälan ska undertecknas av specialistläkare.
- Anmälan behöver inte göras om det finns anledning att anta att körkortshavaren kommer att följa läkarens tillsägelse att avstå från att köra körkortspliktigt fordon.

Referenser

1. Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om medicinska krav för innehav av körkort m.m. (TSFS 2010:125). Stockholm: Transportstyrelsen. Available at: <https://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/sok-ts-foreskrifter/details?RuleNumber=2010:125&ruleprefix=TSFS>
2. Körkortslag (SFS 1998:488). Stockholm: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. Available at: [Körkortslag \(1998:488\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)
3. Taxitrafiklag (SFS 2012:211). Stockholm: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. Available at: [Taxitrafiklag \(2012:211\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)